

Afstemmingsprotocol Openbaar Ministerie - Inspectie Justitie en Veiligheid

1. Doel

Dit protocol is opgesteld ten behoeve van de samenwerking tussen het Openbaar Ministerie (hierna: OM) en de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: de Inspectie).

2. Toezicht

Ingevolge artikel 122 Wet op de rechterlijke organisatie is het toezicht op het functioneren van het OM, voor zover het gaat om hoe het OM in de uitoefening van zijn taak de wettelijke voorschriften handhaaft of uitvoert, neergelegd bij de procureur-generaal van de Hoge Raad. De Inspectie heeft geen wettelijke taak ten aanzien van het OM.

Evenwel kunnen bevindingen van de Inspectie ten aanzien van de kwaliteit van de taakuitvoering door de politie of andere ketenpartners het College van procureurs-generaal in staat stellen om zijn taak ten aanzien van toezicht op de gezagsuitoefening met betrekking tot de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde in te vullen. Ook kunnen de bevindingen van de Inspectie die betrekking hebben op het functioneren van de (strafrecht)keten, het OM als ketenpartner inzicht bieden in eventuele knelpunten.

3. Samenwerking

Gegeven dat:

- I. ingevolge artikel 60 van het Organisatiebesluit Ministerie van Justitie en Veiligheid de Inspectie is belast met toezichtstaken op het terrein van het ministerie;
- II. ingevolge artikel 124 Wet op de rechterlijke organisatie het OM is belast met de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en met andere bij de wet vastgestelde taken; en
- III. ingevolge artikel 12 Politiewet 2012 het OM is belast met het gezag over politie

komen het OM en de Inspectie elkaar met enige regelmaat tegen. Er kan sprake zijn van een samenloop van onderzoeken van het OM en de Inspectie of meer in het algemeen betrokkenheid van het OM bij onderzoeken van de Inspectie.

In deze gevallen geldt als uitgangspunt dat – waar zinvol en mogelijk – afstemming en/of samenwerking plaatsvindt, met inachtneming van elkaars taken en bevoegdheden, voor een zo goed mogelijk verloop van de onderzoeken. Hiervoor geldt de volgende werkwijze.

a. Werkwijze afstemming samenloop van onderzoeken

In het geval van samenloop van onderzoeken worden door de Inspectie en het OM, meer specifiek de afdeling Bestuurlijke Juridische Zaken van het Parket Generaal, afspraken gemaakt op basis van de omstandigheden van het geval. Deze afspraken worden bij voorkeur vastgelegd. De Inspectie zal het OM tijdig informeren over voorgenomen publicatie van een rapport als dat van belang is voor de taakuitoefening van het OM.

Indien op operationeel niveau niet tot een voor beide partijen bevredigende afspraak kan worden gekomen, treden de voorzitter van het College van procureurs-generaal en de Inspecteur-Generaal van de Inspectie Justitie en Veiligheid met elkaar in overleg.

b. Werkwijze samenwerking algemeen

Voor de werkwijze van de Inspectie zie het Protocol voor de Werkwijze¹.

In geval van betrokkenheid van het OM neemt de Inspectie tijdig contact op met de afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken van het Parket Generaal over de mogelijkheden en vorm van de samenwerking, waarbij de Inspectie en het OM elkaar zo veel mogelijk tegemoet komen, voor zover zwaarwichtige belangen van (een van) beide zich daar niet tegen verzetten.

In beginsel zal de Inspectie vragen voor het OM steeds schriftelijk aan de afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken van het Parket Generaal voorleggen. Mochten in het belang van het onderzoek vragen overblijven die alleen door middel van een of meer interviews beantwoord kunnen worden, dan kan daarover overleg plaatsvinden.

Uit het protocol voor de werkwijze van de Inspectie vloeit voort dat interviewverslagen en conceptrapportages waarin passages staan die zijn ontleend aan informatie van of betrekking hebben op het OM, aan het OM worden voorgelegd voor controle op feitelijke onjuistheden.

Indien in onderzoeken door de Inspectie informatie bekend wordt, of zich anderszins een bijzonderheid voordoet die mogelijk van invloed is op een (lopend) strafrechtelijk onderzoek, dan meldt de Inspectie dit aan het OM.

Voor een nadere invulling van de werkwijze wordt verwezen naar de werkafspraken in Bijlage 1.

4. Inwerkingtreding

Dit protocol treedt in werking op de dag van ondertekening.

5. Evaluatie

Uiterlijk twee jaar na Inwerkingtreding wordt dit protocol geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

¹ Zie hiervoor de website van de Inspectie: <https://www.inspectie-jenv.nl/>

De voorzitter van het College van procureurs-generaal,

Openbaar Ministerie,

Den Haag,

mr. G.W. van der Burg

De Inspecteur-Generaal van de Inspectie Justitie en Veiligheid,

Ministerie van Justitie en Veiligheid,

Den Haag,

mr. J.G. Bos

Bijlage 1. Werkafspraken

1. Melding onderzoek door Inspectie Justitie en Veiligheid

De Inspectie Justitie en Veiligheid stelt het College van procureurs-generaal, meer in het bijzonder de afdeling Bestuurlijke en Juridische Zaken (BJZ) van het Parket-Generaal, schriftelijk op de hoogte van het voornemen tot een bepaald onderzoek. Hierbij vermeldt de Inspectie Justitie en Veiligheid steeds welke onderdelen van het Openbaar Ministerie mogelijk door het onderzoek worden geraakt. Een kopie van dit bericht wordt verzonden aan de afdeling Beleid en Strategie, e-mail: Onderzoeksradar.OM@om.nl.

2. Coördinatie

Vanuit de afdeling BJZ van het Parket-Generaal wordt een coördinator aangewezen. De coördinator neemt contact op met zowel de Inspectie als met het betrokken parket/de betrokken parketten om het verdere verloop van de samenwerking af te stemmen. Ook bij de Inspectie wordt een coördinator aangewezen.

3. Afronding

Bij afronding van het onderzoek wordt de afdeling BJZ gelijktijdig met het bericht aan de Minister in kennis gesteld van de afronding.

Bijlage 2. Wetsartikelen

Artikel 60 Organisatiebesluit Ministerie van Justitie en Veiligheid

- 1) De Inspectie Justitie en Veiligheid is belast met:
 - a) toezichtstaken op het terrein van het ministerie en heeft daartoe de volgende hoofdtaken:
 - i) het houden van toezicht op de uitvoering en de naleving van de regelgeving op het terrein van het ministerie en van regelgeving op andere daartoe bij of krachtens de wet aangewezen beleidsterreinen;
 - ii) het gevraagd en ongevraagd verstrekken van inlichtingen en adviezen aan de bewindspersoon over onderwerpen die tot zijn taken horen;
 - iii) het vervullen van andere door de bewindspersoon aan de Inspectie opgedragen toezichtstaken.
 - b) de handhavingstaken bedoeld in hoofdstuk 9 van de Jeugdwet met uitzondering van het geven en handhaven van een schriftelijke aanwijzing.
- 2) De Inspectie Justitie en Veiligheid bestaat uit de volgende dienstonderdelen:
 - a) de directie Toezicht (DT);
 - b) de directie Strategie en Innovatie (DSI);
 - c) het stafbureau Inspectie Justitie en Veiligheid.

Artikel 65 Politiewet 2012

- 1) De Inspectie Openbare Orde en Veiligheid, bedoeld in artikel 57 van de Wet veiligheidsregio's, is met het oog op een goede taakuitvoering door de politie en de Politieacademie belast met:
 - a) het, onverminderd het gezag van de burgemeester en de officier van justitie, houden van toezicht op de taakuitvoering;
 - b) het houden van toezicht op de kwaliteitszorg door de politie;
 - c) het houden van toezicht op de kwaliteit van het politieonderwijs en de examinering;
 - d) het verrichten van onderzoek, indien daar in bijzondere gevallen reden toe is, naar ingrijpende gebeurtenissen waarbij de politie betrokken is, tenzij de Onderzoeksraad voor veiligheid, bedoeld in artikel 2 van de Rijkswet Onderzoeksraad voor veiligheid, naar het desbetreffende voorval een onderzoek instelt.
- 2) De inspectie voert haar werkzaamheden uit onder gezag van Onze Minister.

- 3) De korpschef en de directeur van de Politieacademie verlenen de inspectie de door deze verlangde ondersteuning bij de uitvoering van de werkzaamheden in het kader van het eerste lid.

Artikel 57 Wet veiligheidsregio's

- 1) Er is een Inspectie Openbare Orde en Veiligheid, die onder gezag van Onze Minister belast is met:
 - a) het toetsen van de wijze waarop een orgaan van een veiligheidsregio, het Instituut Fysieke Veiligheid, een gemeente of een ander openbaar lichaam uitvoering geeft aan de taken met betrekking tot de brandweezorg, de rampenbestrijding of crisisbeheersing;
 - b) het, in overeenstemming met de inspecties die werkzaam zijn onder gezag van Onze Ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, van Infrastructuur en Milieu en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, periodiek toetsen van de voorbereiding op de rampenbestrijding en de crisisbeheersing door de bestuursorganen, bedoeld onder a;
 - c) het verrichten van onderzoek naar aanleiding van een brand, ramp of crisis, tenzij de Onderzoeksraad voor veiligheid, bedoeld in artikel 2 van de Rijkswet Onderzoeksraad voor veiligheid, een onderzoek instelt;
 - d) de werkzaamheden die in het kader van artikel 65, eerste lid, van de Politiewet 2012 worden uitgevoerd.
- 2) Onze Minister wijst het hoofd en de overige ambtenaren van de inspectie aan.
- 3) De artikelen 5:12 tot en met 5:20 van de Algemene wet bestuursrecht zijn van overeenkomstige toepassing op de ambtenaren van de Inspectie.

Artikel 9.1 Jeugdwet

- 1) Onverminderd artikel 36 van de Gezondheidswet heeft de Inspectie gezondheidszorg en jeugd tot taak het onderzoeken van de kwaliteit in algemene zin van:
 - a) de jeugdhulpaanbieders;
 - b) de certificerende instelling, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid;
 - c) de gecertificeerde instellingen;
 - d) het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling;
 - e) de raad voor de kinderbescherming, en
 - f) de inrichtingen, bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, alsmede waar nodig, het aangeven en bevorderen van middelen tot verbetering daarvan.

- 2) In afwijking van het eerste lid, wordt het onderzoek, voor zover het de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen betreft, uitgevoerd door de inspectie bedoeld in artikel 57 van de Wet veiligheidsregio's.
- 3) De artikelen 5:12, 5:13, 5:15, 5:16, 5:17 en 5:20 van de Algemene wet bestuursrecht zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de ambtenaren van de inspecties, bij de uitvoering van de taak, bedoeld in het eerste lid.
- 4) De inspecties nemen bij de vervulling van hun taken, bedoeld in het eerste en tweede lid, de instructies van Onze Ministers in acht.
- 5) De Inspectie gezondheidszorg en jeugd houdt bij de vervulling van haar taak rekening met de behoeften van gemeenten.
- 6) De inspecties brengen van hun bevindingen verslag uit aan degene bij wie het onderzoek is uitgevoerd en kunnen daarbij voorstellen doen tot verbetering van de kwaliteit. Onze Ministers worden schriftelijk op de hoogte gebracht van de bevindingen.
- 7) De Inspectie gezondheidszorg en jeugd publiceert jaarlijks een verslag van haar werkzaamheden. In het verslag doet zij de voorstellen die zij in het belang van de jeugdhulp nodig acht.

Artikel 3.2 Wet forensische zorg

- 1) Onze Minister wijst de instellingen aan welke bestemd zijn als private instelling voor forensische zorg.
- 2) Onze Minister houdt toezicht op de verlening van forensische zorg aan personen ten aanzien van wie de tenuitvoerlegging van een vrijheids-benemende straf of maatregel in een private instelling plaatsvindt.
- 3) De door Onze Minister aangewezen ambtenaren worden daartoe alle ter zake dienende inlichtingen verstrekt en hebben te allen tijde toegang tot een private instelling. Zij zijn, onder verplichting van geheimhouding tegenover derden en voor zover dit voor de uitoefening van hun taak redelijkerwijs nodig is, bevoegd de op forensische patiënten betrekking hebbende stukken in te zien.
- 4) Aan leden van het Subcomité ter Preventie als bedoeld in het op 18 december 2002 te New York stand gekomen Facultatief Protocol bij het Verdrag tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of ontorende behandeling of bestraffing (Trb. 2005, 243) en het Comité als bedoeld in het op 26 november 1987 te Straatsburg tot stand gekomen Europees Verdrag ter voorkoming van folteringen en onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen (Trb. 1988, nr. 19), zoals gewijzigd door Protocol 1 en Protocol 2 (Trb. 1994, 106 en 107), komen dezelfde bevoegdheden toe als waarover de met het toezicht belaste ambtenaren bedoeld in het derde lid beschikken. Zij maken van deze bevoegdheden slechts gebruik voor zover dit redelijkerwijs nodig is voor hun uit het desbetreffende verdrag voortvloeiende taak. Artikel 5:20, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, is hierbij van overeenkomstige toepassing.

Artikel 7a Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen

- 1) Onze Minister houdt toezicht op het verblijf van personen ten aanzien van wie de tenuitvoerlegging van een vrijheidsbenemende straf of maatregel in een inrichting plaatsvindt.
- 2) De door Onze Minister aangewezen ambtenaren worden daartoe alle ter zake dienende inlichtingen verstrekt en zij hebben te allen tijde toegang tot een zodanige inrichting. Zij zijn, onder verplichting van geheimhouding tegenover derden en voor zover dit voor de uitoefening van hun taak redelijkerwijs nodig is, bevoegd de op personen als bedoeld in het eerste lid betrekking hebbende stukken in te zien.
- 3) Onze Minister stelt regels omtrent het houden van aantekeningen als bedoeld in artikel 77t, vijfde lid, van het Wetboek van Strafrecht en omtrent het houden van aantekeningen van andere belangrijke voorvallen ten tijde van het verblijf in de inrichting. Onze Minister kan daartoe een model vaststellen

Artikel 8 Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden

- 1) Onze Minister houdt toezicht op de verpleging van personen ten aanzien van wie de tenuitvoerlegging van een vrijheidsbenemende straf of maatregel in een particuliere inrichting plaatsvindt.
- 2) De door Onze Minister aangewezen ambtenaren worden daartoe alle ter zake dienende inlichtingen verstrekt en hebben te allen tijde toegang tot een zodanige inrichting. Zij zijn, onder verplichting van geheimhouding tegenover derden en voor zover dit voor de uitoefening van hun taak redelijkerwijs nodig is, bevoegd de op personen als bedoeld in het eerste lid betrekking hebbende stukken in te zien.
- 3) Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld omtrent het houden van aantekeningen als bedoeld in artikel 509o, tweede lid, onder 2°, van het Wetboek van Strafvordering en het aantekenen van andere belangrijke voorvallen in inrichtingen voor verpleging van ter beschikking gestelden in een register, waarvan het model door Onze Minister wordt vastgesteld.

Artikel 122 Wet op de rechterlijke organisatie

- 1) Indien naar het oordeel van de procureur-generaal bij de Hoge Raad het openbaar ministerie bij de uitoefening van zijn taak de wettelijke voorschriften niet naar behoren handhaaft of uitvoert, kan hij Onze Minister daarvan in kennis stellen.
- 2) Op verzoek van de procureur-generaal worden hem vanwege het College van procureurs-generaal de inlichtingen verstrekt die hij nodig acht en worden hem de desbetreffende stukken overgelegd.

Artikel 124 Wet op de rechterlijke organisatie

Het openbaar ministerie is belast met de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde en met andere bij de wet vastgestelde taken.

Artikel 12 Politiewet 2012

- 1) Indien de politie optreedt ter strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, dan wel taken verricht ten dienste van de justitie, staat zij, tenzij in enige wet anders is bepaald, onder gezag van de officier van justitie.
- 2) De officier van justitie kan de betrokken ambtenaren van politie de nodige aanwijzingen geven voor de vervulling van de in het eerste lid bedoelde taken.